

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 20 januari 2021

Datum GS-besluit : 16 februari 2021

Vragen nr. 5

Vragen van de heer **J. Gringhuis** (GroenLinks) over Situatie parallelwegen N23 Obdam–Hoorn

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 20 januari 2021 door het lid van Provinciale Staten, de heer **J. Gringhuis** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In 2016 –2019 is het westelijke tracé van de Westfrisiaweg N23 aangelegd. Dit tracé loopt vanaf de A7 langs Koggenland naar Heerhugowaard. Toentertijd is er besloten dat het landbouwverkeer niet meer welkom was op de provinciale weg om doorstroom van snelverkeer te bevorderen. Landbouwvoertuigen moesten voortaan via parallelwegen gaan rijden. Hiervoor zijn de fietspaden verbreed en deze brede fietspaden/parallelwegen zouden worden opengesteld voor landbouw- en langzaamverkeer. En worden voorzien van een fietsstrook.

Direct bij de oplevering bleek dat maximum snelheid op de parallelwegen 60 bedroeg, geen langzaam verkeer dus en dat deze parallelwegen toegankelijk waren voor alle verkeer, ook snelverkeer.

Enkele jaren later blijkt dat in de praktijk de parallelwegen niet alleen door landbouwverkeer, fietsers en scooters worden gebruikt, maar ook autoverkeer. Soms omdat de doorstroming op de hoofdrijbaan niet goed is maar vaak als sluiproute om verkeerslichten te omzeilen. Daarnaast stimuleert de verkeerssituatie gebruik van de parallelweg, zoals bij het verkeerslicht vanuit de Beemster en in Obdam bij het tuincentrum Overvecht waar de in en uitrit voor auto's verplaatst is naar de parallelweg. Daarnaast is de verkeerssluis in de Lijsbeth Thijsweg diverse malen onklaar gemaakt en is nu zelfs verwijderd.

Er ontstaan onveilige situaties voor kwetsbare verkeersgebruikers doordat voetgangers en fietsverkeer van dezelfde weg gebruikmaakt als autoverkeer. Het snelheidsverschil tussen fietsers en auto's is al snel 45 kilometer per uur en er zijn geen fietsstroken. Dat maakt dat langzaam en snelverkeer vlak langs elkaar rijdt. Dit leidt tot gevaarlijke situaties.

Verder staan er in Spierdijk en Obdam nieuwe woonwijken gepland. Voor het afwikkelen van het autoverkeer gaat er gebruik worden gemaakt van de parallelwegen. Dit betekent duizenden verkeersbewegingen per etmaal en een heel ander gebruik van de parallelwegen dan waarvoor ze aangelegd zijn.

Hierover de volgende vragen:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Waarom zijn de parallelwegen toegankelijk voor snelverkeer, terwijl bij de aanleg was beloofd dat de parallelwegen alleen toegankelijk zouden zijn voor voetgangers, fietsers, landbouwvoertuigen en langzaamverkeer?

Antwoord 1:

Het westelijke tracé van de Westfrisiaweg N23 is omgenummerd naar de N194. De opbouw van het wegennet en het wegontwerp zijn belangrijk voor de verkeersveiligheid. Nederland kent hiervoor drie wegcategorieën: erftoegangswegen, gebiedsontsluitingswegen en stroomwegen. Deze hebben elk hun eigen ontwerpprincipes. Binnen deze opbouw is de N194 gecategoriseerd en aangelegd als een gebiedsontsluitingsweg. Conform “Basiscriteria” Handboek Wegontwerp, zijn bij gebiedsontsluitingswegen de wegvakken gericht op veilige doorstroming. Op de kruispunten wisselt het verkeer uit en aanliggende percelen worden bij voorkeur ontsloten via een parallelstructuur om de hoeveelheid aansluitingen/kruispunten te minimaliseren. De snelheden van het gemotoriseerde verkeer zijn daardoor op de ontsluitingsweg relatief hoog. Ten behoeve van de verkeersveiligheid rijdt landbouwverkeer daarom buiten de bebouwde kom bij voorkeur niet op de gebiedsontsluitingsweg, maar over erftoegangswegen. Er is een scheiding tussen langzame en snelle vervoerswijzen, dus tussen voetgangers en fietsers versus motor, auto, bus, bestel- en vrachtauto. Bromfietsers rijden buiten de bebouwde kom op het fiets-/ bromfietspad of op de parallelweg.

Bij de N194 wordt het landbouwverkeer afgewikkeld via de parallelweg (erftoegangsweg) en de (brom)fietsers wordt deels afgewikkeld via het fietspad en deels via de parallelweg. Op de parallelweg van de N194 zijn diverse landbouwpercelen en huiserven aangesloten en deze dienen ook voor het verkeer ontsloten te worden. Hierdoor is er enige vermenging van het verkeer aanwezig. Door het juist gebruik van de hoofdrijbaan alsmede de parallelweg is dit minimaal. Bij de voorbereiding van de realisatie van de Westfrisiaweg is de inrichting van de parallelstructuur, zoals gerealiseerd, het uitgangspunt geweest.

Vraag 2:

Waarom is de maximum snelheid op de parallelwegen 60 km per uur terwijl de snelheid voor langzaamverkeer 35 km per uur is? Het CROW adviseert landbouw en snelverkeer niet te

mengen met fietsers en voetganger en wanneer scheiding niet mogelijk is, een maximale snelheid van 30km te hanteren om ernstig letsel bij een aanrijding te voorkomen.

Antwoord 2:

De parallelwegen zijn ingericht conform CROW Handboek Wegontwerp Erftoegangswegen en daar hoort, conform de richtlijnen, buiten de bebouwde kom een ontwerpsnelheid van 60 km/u bij. Uit verkeersveiligheidsoogpunt is het beter om landbouwverkeer niet te mengen met fietsers en voetgangers, echter de parallelwegen hebben voldoende breedte, zodat een gemotoriseerd voertuig bij het passeren of inhalen ruimschoots om de fietser of voetganger heen kan rijden. Daarnaast is de verkeersintensiteit op de parallelwegen tussen Avenhorn en Obdam dermate laag, dat destijds besloten is om naast de parallelweg niet een extra fietsvoorziening in de vorm van een fietspad aan te leggen. De intensiteiten tussen Obdam en Heerhugowaard zijn daarentegen veel hoger en daar is naast de parallelweg wel een apart fietspad aangelegd.

Vraag 3:

Waarom zijn er op de parallelwegen geen duidelijke roze fietsstroken aangelegd (conform RVV), terwijl dit bij de aanleg wel was beloofd?

Antwoord 3:

De parallelweg is ingericht met suggestiestroken. Conform Handboek Wegontwerp Erftoegangswegen zijn suggestiestroken door wegmarkering aangegeven en niet-verplichte rijstroken bestemd voor fietsers (en bromfietsers en snorfietsers). De suggestiestrook mag ook door andere weggebruikers worden gebruikt om uit te wijken bij het passeren van tegemoetkomend verkeer of bij het inhalen van fietsers. Omdat op erftoegangswegen buiten de bebouwde kom veelal voetpaden ontbreken, maken voetgangers ook gebruik van de suggestiestroken. Het oppervlak van de suggestiestrook komt in beginsel qua kleur en textuur overeen met dat van de rijloper.

Fietsstroken zijn daarentegen een door een deelstreep afgescheiden gedeelte van de rijbaan waarop fietssymbolen zijn aangebracht en die bestemd zijn voor fietsers (en snorfietsers). De fietsstrook heeft een officiële status en mag in beginsel niet door andere weggebruikers worden gebruikt, bijvoorbeeld om uit te wijken bij het passeren van tegemoetkomend verkeer of bij het inhalen van fietsers. Alleen wanneer er een onderbroken deelstreep tussen rijloper en fietsstrook aanwezig is, mogen andere weggebruikers van de fietsstrook gebruikmaken om in te halen, uit te wijken of om een parkeerplaats te bereiken. Automobilisten en bromfietsers die op de fietsstrook rijden, moeten hun gedrag en plaats op de weg afstemmen op de aanwezigheid van fietsers. Het is voor bestuurders verboden op of langs een fietsstrook te stoppen of te parkeren.

Bij parallelwegen wordt gekozen voor een suggestiestrook, dit omdat de verkeersintensiteit van gemotoriseerde verkeer op parallelwegen minder is dan op normale doorgaande erftoegangswegen, waardoor een fietsstrook minder noodzakelijk wordt geacht en ook vanwege de officiële status. Deze inrichting is ook toegepast op de parallelstructuur van de N194 en is daarmee gelijk aan de uitstraling van vergelijkbare erftoegangswegen binnen de provincie. Bij

de voorbereiding van de realisatie van de Westfrisiaweg is de inrichting van de parallelstructuur, zoals gerealiseerd, het uitgangspunt geweest.

Vraag 4:

Klopt het dat de provincie toestemming heeft gegeven om de nieuwe woonwijken bij Spierdijk en Obdam te ontsluiten op de parallelwegen?

Antwoord 4:

Nee, er is nog geen toestemming. De provincie heeft niet afkeurend gereageerd en wil onder voorwaarden de ontsluitingen van de nieuwe woonwijken Spierland (woonwijk bij Spierdijk) en Tuindersweijde (woonwijk bij Obdam) toestaan. Uit de opgestelde verkeerskundige rapporten blijkt dat de aansluitingen passen binnen de kaders van de parallelwegen. De uiteindelijke ontwerpen zijn nog niet definitief en daarmee is er nog geen formele toestemming.

Vraag 5:

Heeft u aanvullende maatregelen afgesproken met de gemeente Koggenland? Zo ja, welke zijn dat?

Antwoord 5:

Ja, voor de beide nieuwe woonwijken geldt dat de provincie in overleg is met gemeente Koggenland over de toekomstige aansluitingen.

Voor de nieuwe woonwijk Spierland is door de provincie aangegeven dat het verkeer vanuit de nieuwe woonwijk moet worden geleid naar de rotonde Braken/Spierdijkerweg. Dit kan worden bereikt door de aansluiting zo vorm te geven dat er een voorrangssituatie wordt gecreëerd tussen de rotonde Braken/Spierdijkerweg naar de woonwijk en vice versa (met voorrangssregeling en middengeleiders). Hierdoor wordt linksaf slaan vanuit de nieuwe woonwijk ontmoedigd. Daarnaast zijn er nog een drietal voorwaarden met betrekking tot de daadwerkelijke uiteindelijke situatie:

- Conform het beleid van de provincie moeten aansluitingen van wegen verlicht zijn. Hierbij moet ook het deel tussen de rotonde Braken/Spierdijkerweg en de woonwijk voorzien zijn van verlichting;
- Het moet fysiek onmogelijk worden gemaakt om vanuit de wijk rechtdoor te rijden richting op de N194 door de tussenberm. Afscherming tussen de beide wegen mag zelf geen obstakel zijn gelet op de obstakelvrije zone van de N194;
- De kosten die gemoeid zijn met de realisatie van de aansluiting en de kosten van de bijhorende voorwaarden die de provincie stelt zijn voor rekening van de gemeente.

Over de ontwikkelingen met betrekking tot de nieuwe woonwijk Tuindersweijde is de provincie ook al in gesprek met de gemeente, alleen nog in een priller stadium. De uiteindelijke voorwaarden zullen gelijk zijn aan die van de nieuwe woonwijk Spierland, echter de gemeente heeft al te kennen gegeven dat er een vrij liggend fietspad wordt aangelegd tussen de aansluiting op de parallelweg en de rotonde nabij de Dorpsstraat.

Vraag 6:

Bent u op de hoogte van de kapotte en verwijderde verkeerssluis in Lijsbeth Thijsweg? Kunt u aangeven waarom deze sluis is verwijderd?

Antwoord 6:

De weg is in eigendom bij het HHNK. Ten tijde van de reconstructie van de N194 is de mechanische sluis vervangen door een landbouwsluit. De landbouwsluit functioneerde niet zoals verwacht en is op advies van de gemeente verwijderd, zie hiervoor bijgevoegd collegeadvies met kenmerk D20.002639.pdf.

Vraag 7:

Kunt u aangeven wanneer op deze plek weer een werkende verkeerssluit wordt geplaatst?

Antwoord 7:

De weg is in eigendom bij het HHNK en heeft hierover afspraken gemaakt met de gemeente. De gemeente houdt in februari/maart 2021 verkeerstellingen en daarna wordt, in overleg met HHNK, besloten of er een sluit terugkomt.